

ПРАДМОВА

НАТАЛЛЯ СЛІЖ. Беларуская штодзённасць у часе і прасторы. . . . 6

ВКЛ І РЭЧ ПАСПАЛІТАЯ

АЛЕГ ЛІЦКЕВІЧ. Атручэнне князя Скіргайлы ў Кіеве (1395 год)
Гістарычны каментарый і праблема аўтарства другой часткі
«Летапісца вялікіх князёў літоўскіх» 8

- I. Агляд крыніц 9
- II. Аўтарства другой часткі «Летапісца»: гістарыяграфія пытання 15
- III. Калі памёр Скіргайла: гістарыяграфія пытання 18
- IV. Смерць Скіргайлы: рэканструкцыя падзей 21
- V. Мітрапаліт Герасім і ягоны пісар Якаў Грыгор’евіч 24
- VI. Спроба рэканструкцыі біяграфіі: пісар Якаў Грыгор’евіч і пісар Якуб 27
- VII. Манах Фама «Ізуфаў» і культура банкетаяў
у Вялікім Княстве Літоўскім XIV ст. 34
- VIII. Qui prodest? 44

НАТАЛЛЯ СЛІЖ. Штодзённыя патрэбы асобаў шляхецкага
саслоўя ў Вялікім Княстве Літоўскім XVI стагоддзя і асаблівасці
іх задавальнення 53

- Харчаванне 54
- Пітво 57
- Вопратка 61
- Асабістая гігіена 62
- Задавальненне сэксуальнай патрэбы 65

КАНСТАНЦІН ЕРУСАЛІМСКІ. Маскоўцы ў польска-літоўскім
асяроддзі ў XVI — першай палове XVII стст.

Транзітыўная ідэнтычнасць, гендэр і дыскрымінацыя 68

- Пра паняцце транзітыўнай ідэнтычнасці 68
- Сацыяльныя параметры прыватнага жыцця. Шлюбныя стратэгіі маскоўцаў. 70
- Валодаючы маскоўцамі: рабаўладанне ў феадальным грамадстве 76
- Маскоўская раса: праблема базавай дыскрымінацыі 88
- Высновы. 94

ІРЫНА ГЕРАСІМАВА. Маравая пошасць у акупаванай
Вільні (1657 год). Паводзіны маскоўскіх уладаў і мясцовага
насельніцтва 96

МАРЬЮШ САВІЦКІ. Урачыстыя прыбышці магнатаў
Вялікага Княства Літоўскага на канвакацыйныя і элекцыйныя
соймы Рэчы Паспалітай у другой палове XVII стагоддзя 109

ДЗМІТРЫЙ ВІЦЬКО. Дзве справы пра чары з канца XVII —
пачатку XVIII стагоддзя 122

Дадатак 1. Ліст Яна Штрукна да Караля Станіслава Радзівіла. Глыбокае, 11 лютага 1697 г.	125
Дадатак 2. Рэляцыя ў пінскі гродскі суд пра ход следства ў справе шкоды, нанесенай у выніку чараўніцтва. 12 чэрвеня 1702 г.	127

ІРЫНА КІТУРКА. Моцныя напоі ў жыцці насельніцтва

Вялікага Княства Літоўскага паводле крыніц XVIII ст.	131
Гарэлка як крыніца даходаў	132
Сялянская і шляхецкая «культура» ўжывання гарэлкі	136
Спосабы і рэцэпты вырабу гарэлкі і піва	143

РАСІЙСКАЯ ІМПЕРЫЯ

АЛЯКСАНДР РАДЗЮК. Адам Быхавец *versus*

Тадэвуш Касцюшка	149
------------------------------	-----

ЛЮДМІЛА РОГАЧ. Размяшчэнне, архітэктурная планіроўка, унутранае абсталяванне і начынне корчмаў у Беларусі ў другой палове XVIII — пачатку XX стагоддзя

Архітэктурная планіроўка корчмаў.	163
Інтэр'ер і хатняе начынне корчмаў	165
Заканадаўства ў сферы санітарна-гігіенічных патрабаванняў у другой палове XIX — пачатку XX стст.	168
Дадаткі	174
Дадатак 1. Інвентар гаспадарскага двара і фальварка ўладання Смаргонь, якія належалі Феадоры, жонцы берасцейскага ваяводы Крыштафа Зяновіча (ад 28 чэрвеня 1621 г.)	174
Дадатак 2. Абавязковыя пастановы па ўтрыманні тракціраў і пастаяльных двароў (25 красавіка 1905 г.)	174
Дадатак 3. Абавязковыя пастановы аб парадку ўладкавання і ўтрымання ў мясцовасцях і паселішчах Гродзенскай губерні агтовых складоў піва і мёду і піўных лавак, выдадзеныя гродзенскім губернатарам у 1909 г.	175

СЯРГЕЙ ТОКЦЬ. Валасное кіраванне ў Беларусі ў другой палове XIX — пачатку XX стст.: штодзённасць вясковай дэмакратыі

Валасныя старшыні	192
Валасныя пісары.	211
Суды і суддзі	217
Вясковыя сходы.	225

ВОЛЬГА ПАПКО. Тэхнічныя навінкі ў жыцці грамадскай эліты заходняй часткі Беларусі ў канцы XIX ст. — 1939 г.

Сродкі транспарту.	234
Конны транспарт.	234
Чыгунка	235
Веласіпеды і матацыклы	237
Аўтамабілі	240
Фатаграфія	242

Прамысловая і сельскагаспадарчая тэхніка	243
Высновы	245

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ІРЫНА РАМАНАВА. Кляйменне Чырвонага дракона. Усесаюзны перапіс насельніцтва 1937 года і яго трактоўка ў сялянскім дыскурсе	246
ІРЫНА КАШТАЛЯН. Праблемы забеспячэння сям’і для жыхароў БССР у апошняе дзесяцігоддзе сталінскага кіравання	262
Апрануць і накарміць сям’ю	263
Жыллёвае пытанне	284
Дэвіянтныя паводзіны дзеля выжывання	295
Замест заключэння	308

IN MEMORIAM

ГЕНАДЗЬ ЦЫХУН. Карл Гутшміт (12.09.1937 — 1.03.2012)	309
---	------------